

Ressurshefte

Oslo SV høstkampanje 2024

For de mange
– ikke for de få

Bolig for folk

Et trygt og godt sted å bo er en menneskerettighet. I 2024 kunne en sykepleier kun kjøpe 2,4% av boligene i Oslo. Ti år tidligere kunne en sykepleier kjøpe 13% av boligene i Oslo.

Det betyr at for alle dem som arbeider i butikk, som vasker kontorene og henter avfallet i byen, så er boligdrømmen blitt et boligmareritt.

Bolig skal være noe å bo i, ikke å spekulere i. Boligmarkedet er i dag først og fremst markedsregulert med få sosiale reguleringer. Kombinert med gunstige skattefordeler har bolig og eiendom blitt et viktig investerings- og spekulasjonsobjekt. Samtidig har økte boligpriser gjort at mange ikke har råd til egen bolig, mens andre har tatt opp boliglån som gjør privatøkonomien sårbar for endringer.

SV kjemper for en aktiv boligpolitikk. Før sommeren fikk vi gjennomslag for 5 milliarder i økt låneramme til Husbanken: En milliard til studentboliger. En milliard til startlån. En milliard til utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. To milliarder til å styrke Husbanken generelt. Det var viktige penger, men det trengs både enda mer penger til boligbygging og flere strukturelle grep av hvem som skal få støtte og lån. Vi har også sørget for at flere unge og førstegangskjøpere får boliglån, ved at vi fikk gjennomslag om en prøveordning på startlån for disse gruppene.

I tillegg har vi fått på plass noen grep på bostøtten, ved at vi sikret at ingen trygdemottakere skal miste eller tape bostøtte når de får etterbetalt det årlige trygdeoppgjøret.

Dette er SVs boligpolitikk for Oslo:

● **Flere boliger og rimeligere priser:**

Boligbyggingen i Oslo har nesten stoppet helt opp fordi utbyggerne ikke ser det som lønnsomt å bygge. Det fører til færre boliger og høyere priser for alle. Det offentlige må derfor ta større ansvar og sikre mer boligbygging i Oslo.

● **Ikke-kommersielle leieboliger:**

30% av Oslos innbyggere leier bolig. De fortjener også forutsigbare og gode boforhold. Det vil vi sørge for gjennom å bygge opp en sektor med ikke-kommersielle leieboliger.

● **Husbanken må gjenreises:**

Husbanken må igjen bli et bolig- og sosialpolitisk virkemiddel. Husbanken bør kunne tilby vanlige folk boliglån igjen.

● **Boliger skal ikke kunne stå tomme:**

Oslofolk mangler hjem, samtidig står mange leiligheter og hus tomme og brukes som hytter eller spekulasjonsobjekter. Derfor vil vi ha upersonlig boplikt, et krav om at det må bo noen i alle boliger

● **Flere studentboliger:**

Oslo har færrest studentboliger per student i Norge. Vi må bygge flere studentboliger slik at studenter sikres et hjem. Da blir det samtidig flere utleieboliger tilgjengelig for andre grupper på leiemarkedet.

Argumenter

Husbanken gjenreises

Husbanken skal bli en boligsosial motor, slik at kommuner og ideelle aktører får bedre og nødvendige vilkår til å bygge rimelige boliger for folk.

Ikke-kommersiell sektor

Det kan ikke overlates til private aktører alene å bygge boliger. Da smører vi bare et marked som er forskjellsdrivende – slik det er i dag. Vi i SV ønsker derfor å bygge mer bolig for en ikke-kommersiell sektor - altså å bygge boliger i kommunal regi utenom de som tilbys på det ordinære markedet - for både eie og leie.

Bygg studentboliger

Studentboliger er ikke-kommersielle boliger som er forbeholdt studenter. Det bidrar til lavere bokostnader for studenter samtidig som det letter trykket på boligmarkedet for alle. Derfor er det viktig å satse massivt på bygging av studentboliger.

Krav til utbyggerne

Vi vil pålegge utbyggerne å bygge en viss andel sosiale boliger når de skal bygge flere boliger, slik at vi får nok boliger også til dem uten dype lommer. I Helsinki er dette kravet i dag på 25 %, mens søsterpartiet vårt ønsker at det skal settes opp til 35 %. Vi vil tidsbegrense reguleringsplaner slik at utbyggere ikke kan sitte på tomter og vente på størst mulig avkastning før boliger bygges, slik de gjør i dag.

Boliger folk kan bo i over tid = ikke små boliger, ikke korttidsleie

I stedet for å pålegge utbyggerne krav i dag, letter høyresida på reguleringene som vi allerede har, som vil skape mer trangboddhet. Utbyggere som Stor-Oslo Eiendom vil kun bygge 1.000 leiligheter langs Østre Aker vei hvor fire av ti kan være ned mot 30 kvadratmeter. Høyresida sin boligpolitikk er så ute og kjører at til og med Oslopolitiet har vært ute og advart mot den!

Det er ikke et marked for små leiligheter fordi folk vil bo i høyden, det er et symptom på en dramatisk markedssvikt. Derfor er SV motstemmen mot dette. Motstemmen som vil få ned prisene i markedet, slik at flere har råd til å kjøpe boliger de kan bo i over tid. Det er sånn vi får gode nabolag og fellesskap. Det er sånn vi minker presset i samfunnet. Det er sånn flere får seg et hjem, ikke kun et bosted. Da må vi også regulere den kommersielle korttidsutleia som presser studenter og andre grupper med mindre kjøpekraft ut av leiemarkedet i dag.

Nasjonal boligbyggeplan

Regjeringen må på banen og sørge for at det faktisk bygges nok i kommunene. Det krever at vi for det første har en oversikt over hvor mange boliger og hjem kommunene mangler eller har ledige og så må vi ha en forpliktende plan for hvordan disse boligene skal bygges.

Gode svar

SV har sittet i Byråd i åtte år, hvorfor fikk ikke dere fart på utbyggingen?

Alle partier er enig i at det må bygges flere boliger i Oslo. Det ble bygget flere boliger under de rødgrønne enn når Høyrestyrte byen.

Men forskjellen på oss og høyresiden er at vi har flere verktøy i boligpolitikken fordi vi mener det er fellesskapets ansvar å sikre alle et godt og trygt sted å bo. Derfor har vi bl.a. opprettet oslobolig.

En annen ting SV har tatt til ordet for, nettopp for å sikre høy takt av boligbygging, er at kommunen skal kjøpe flere boliger i boligprosjekter. På den måten sikrer man at boligprosjektene faktisk blir realisert når salget av boligprosjekter er lavt. Da sikrer man høy byggetakt også når markedet er krevende.

Siden 2015 er det igangsatt bygging av over 24 000 nye boliger i Oslo, noe som er godt over behovet for nye boliger utløst av befolkningsvekst (ca. 22 000).

Byrådet la videre frem og har fått vedtatt i bystyret reguleringer for nesten 21 000 nye boliger, noe som inkluderer både detaljreguleringer og områdeplaner (ikke Gjersrud-Stensrud).

Vi har også satt i gang arbeidet med å utvikle en tredje boligsektor, og har blant annet lansert Oslobolig for å gjøre det lettere å komme inn på boligmarkedet.

Hva er Oslobolig?

Byrådet's eget boligselskap Oslobolig skal gi oslofolk som ellers ikke får lån, hjelp inn på boligmarkedet. Eiermodellen står sterkt i Norge, men i Oslo har det blitt stadig vanskeligere å komme inn på boligmarkedet.

Oslobolig er rimelige boliger til folk som ikke har foreldrebank

Oslobolig er en av flere løsninger Byrådet tester ut. Gjennom samarbeid med kommersielle aktører gjør vi flere boliger tilgjengelig for flere, gjennom at folk kan kjøpe deler av boligen, såkalt deleie.

Ambisjon er å nå 1000 boliger i løpet av fem til syv år. De første boligkjøperne kunne kjøpe bolig gjennom Oslobolig allerede i 2022 når første prosjekt står klart. Det er en utfordring at kommunene mangler en rekke verktøy for å ta mer aktive grep i boligpolitikken. Derfor arbeider SV på Stortinget for at kommuner kan stille krav i boligprosjekter til at en viss andel skal gå til rimeligere boliger.

Løsningen på boligmangel og gallopperende pris er leilighetsnormen.

Da SV styrte byen gjorde leilighetsnormen at vi sikret en blandet boligmasse som holdt en anstendig kvalitet. Leilighetsnormen gjaldt i 4 av 15 bydeler. Virkeområde: Gamle Oslo, Sagene, Grünerløkka, og St. Hanshaugen. Den forbød bygging av boliger under 35 m² og begrenser andelen boenheter under 50m² til maksimalt 35 prosent i nye bygg. Høyresiden har gått til valg på å fjerne denne normen. Det er vi i SV imot for vi ønsker anstendige bomiljøer for den som skal bo og leve i Oslo.

Dør til dør

1. Gå sammen, to og to
2. Ha med kart, løpesedler og karameller
3. Ta på SV-vest, t-skjorte eller SV-jakker!
4. Vær vennlig og møt den som åpner med et smil
5. Lytt til det velgeren er opptatt av. Ta imot innspill hvis de har
6. Kan du ikke svare: Sjekk SV-appen, eller si at du kan finne det ut for dem
7. Ha respekt for de som ikke deler ditt syn
8. Alle har ikke tid til å prate: Avslutt samtalen før du blir avvist
9. Takk for samtalen og ønske dem en god dag videre!
10. Ikke legg igjen flyer på dørmatten hvis det ikke er noen hjemme
11. Møt de andre for en kort debrief etterpå: Var det noen innspill som gikk igjen?
12. Vær stolt av deg selv.

